

Onderwerp**Rechtmatigheidsverantwoording en interne controle****Informatie**

Datum 20 oktober 2020
Behandelaar Caroliene Kooiker
Zaaknummer 1930979
Portefeuillehouder
Besluitvormend orgaan

Overleg gepleegd met:
☐ Financieel adviseur:
☐ Personeelsconsulent:
☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
☐ Communicatieadviseur:
☐ Inkoopadviseur:
☒ Team: cluster interne controle
☐ Naam medewerker:
☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

Met ingang van 2021 moeten colleges van B&W zelf een rechtmatigheidsverklaring afgeven bij de jaarrekening. Dit heeft gevolgen voor de interne beheersing binnen de gemeentelijke organisatie. Ook de rol van de accountant verandert hierdoor.

De verantwoordelijkheid voor het rechtmatig handelen komt explicieter bij het college te liggen. De rol van de raad is kaders te stellen, bevindingen wegen en het college aanspreken op onrechtmatigheden. Dit voorstel bevat een plan van aanpak voor de rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2021.

Op basis van de Gemeentewet is het college verplicht zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Deze toetsing vindt plaats o.b.v. het intern controleplan. Periodiek wordt het college geïnformeerd over de voortgang van de interne controle.

Omdat deze onderwerpen elkaar overlappen worden de besluiten hieromtrent samengevoegd in één college- en raadsvoorstel.

Voorstel**Toelichting voorstel**

In deze toelichting worden de volgende voorgestelde besluiten toegelicht:
Het college besluit:

1. Het interne controleplan 2020 vast te stellen
2. Kennis te nemen van de tussentijdse rapportage interne controle 2020
3. Voor te stellen aan de raad, na schriftelijke consultatie van de WFO via de commissie algemeen bestuur:
 - Het normen- en toetsingskader 2020 vast te stellen

- Akkoord te gaan met uitgangspunten in het plan van aanpak rechtmatigheidsverantwoording, zijnde:
 - a. Uitvoering van de minimale variant van de rechtmatigheidsverantwoording
 - b. De controletoleranties vast te stellen op 1% van de totale lasten voor fouten en 3% van de totale lasten voor onzekerheden en daarbij aan te sluiten bij de toleranties die gelden voor de controle van de jaarrekening door de accountant.
 - c. De rapportagetolerantie voor het verslag van bevindingen vast te stellen op 5% van de goedkeuringstolerantie conform het geldende controleprotocol.
- Kennis te nemen van de tussentijdse rapportage interne controle 2020

Intern controleplan 2020

Het voorstel aan het college is het intern controleplan 2020 vast te stellen en kennis te nemen van de tussentijdse rapportage interne controle 2020.

In deze tussentijdse rapportage wordt de voortgang en de bevindingen van de interne controle beschreven. In deze rapportage is ook een paragraaf gewijd aan de mogelijke impact op de rechtmatigheid van de besluiten die genomen zijn gedurende coronaperiode.

Normen- en toetsingskader 2020

T.b.v. de controle van de jaarrekening heeft de gemeenteraad een meerjarig controleprotocol vastgesteld. De raad verschaft met het controleprotocol de accountant het kader voor de controle van de jaarrekening. Een onderdeel van het controleprotocol is het normen- en toetsingskader dat jaarlijks wordt geactualiseerd en moet worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Dit normen- en toetsingskader wordt ook gehanteerd t.b.v. de interne controle 2020 en t.b.v. het plan van aanpak rechtmatigheid vanaf 2021.

Plan van aanpak rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2021

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is een kans om de controlerende rol van de raad te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering. Het gaat om fundamentele vragen als:

- Op welke onderwerpen en met welke diepgang wil de raad kaders stellen en controleren?
- In hoeverre werkt het college rechtmatig en is in control?
- In hoeverre is de bedrijfsvoering, interne controle, IT-beheer op orde en wat is er voor nodig om daar te komen?
- Wat zijn de ambities en is de huidige organisatie in staat om aan die doelen en verwachtingen te voldoen?

Ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording moet de raad een aantal uitgangspunten vaststellen zoals het ambitieniveau en de controletoleranties t.b.v. de diepgang van de uit te voeren controles.

In het plan van aanpak worden een aantal varianten van de rechtmatigheidsverantwoording toegelicht en onderbouwd waarom het voorstel is voorlopig uit te gaan van de minimale variant met het streven door te groeien naar de ambitie-variant.

Daarnaast wordt voorgesteld om voor de controletoleranties aan te sluiten bij de toleranties die nu worden gehanteerd door de accountant bij de controle van de rechtmatigheid. De diepgang van de controle blijft dan gelijk aan de huidige situatie.

Alternatieven

Geen. Voor een meer ambitieuzere variant voor 2021 is de organisatie niet klaar. De processen zijn

onvoldoende uitgewerkt en controles zijn onvoldoende zichtbaar. In het huidige plan van aanpak is het de bedoeling dat we per proces toewerken naar de ambitieuzere variant, maar het tempo wel aanpassen aan het totaal aan prioriteiten binnen onze organisatie.

Randvoorwaarden

Om bovengenoemde besluiten te kunnen nemen zijn verder geen randvoorwaarden van toepassing.

Risico's

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is nog steeds een wetsvoorstel. Om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in het verslag jaar 2021 mogelijk te maken zijn wetsaanpassingen noodzakelijk in de Financiële verhoudingenwet, de Gemeentewet en de Provinciewet, maar ook in de BBV en BADO. Het risico bestaat dat deze wetswijzigingen niet op tijd plaatsvinden, waardoor de verplichting tot het afgeven van de rechtmatigheidsverklaring door het college wordt uitgesteld.

De gevolgen voor het plan van aanpak door eventuele uitstel zullen beperkt zijn. We gebruiken 2021 dan als testcase om te vast te stellen waar de uitdagingen liggen.

Financiële gevolgen

Binnen het organisatiebudget uit het uitvoeringsprogramma is eenmalig € 25.000 beschikbaar voor interne controle. Het voorstel is dit geld in te zetten voor de uitvoering van de controle en dossiervorming van de rechtmatigheidsverantwoording 2021.

Het is waarschijnlijk dat vanaf 2022 ook extra middelen nodig zijn om deze controles uit te voeren. Dit wordt meegenomen in het totaalbeeld dat wordt gemaakt van de organisatie in 2021.

Personele gevolgen

Geen. De gevolgen hebben vooral betrekking op de werkwijze, bewustwording rondom rechtmatig handelen en de documentatie om dit aan te tonen.

Duurzaamheid

n.v.t.

Publicatieniveau

Openbaar

Overig

n.v.t.

Vervolgprocedure/communicatie

Na besluitvorming op de uitgangspunten wordt het plan van aanpak gedeeld met de organisatie.

Bijlagen

- Normen- en toetsingskader 2020
- Plan van aanpak rechtmatigheidsverantwoording
- Tussentijdse rapportage interne controle 2020

